From: Griffie
Sent: Mon, 8 Apr 2024 08:25:46 +0000
Subject: 2024-04-08 Antwoorden op vragen Stichting Windkracht K

Aan het bestuur van Stichting Windkracht K,

Naar aanleiding van uw e-mail aan de colleges van b en w van de gemeenten Berkelland en Oost Gelre van 24 maart jl. met vragen over gezondheid en windturbines ontvangt u hierbij onze antwoorden op uw vragen.

Hieronder staan uw vragen met daaronder *cursief* onze antwoorden.
N.a.v. de e-mail: u citeert uit het Coalitieprogramma Oost Gelre 2022-2026 het volgende “windmolens niet worden uitgesloten, zolang er voldoende draagvlak is en er geen risico op de gezondheid is”. Dit is echter niet de letterlijke tekst uit het Coalitieprogramma. Er staat nl.: “In de energiemix sluiten we windmolens niet uit, zolang er voldoende draagvlak is en deze dusdanig geplaatst zijn dat de gezondheid geen risico loopt.”
Ook stelt u dat wij “plannen voor het plaatsen van extreem hoge windturbines van 240 tot 270 m onverminderd doorzetten”. Dit is een onjuiste voorstelling van zaken: de gemeenten hebben zelf geen plannen (lees: initiatieven) voor het plaatsen van windturbines. De gemeenten stellen de kaders in haar windbeleid waaraan die initiatieven getoetst worden. En overigens is de hoogte van windturbines nog helemaal niet bekend.

1. Is het college het eens met Windkracht K dat op dit moment niet kan worden gesteld dat er geen risico’s zijn voor de gezondheid? Waarbij we het college vragen te reflecteren op de conclusie van artsen en andere deskundigen dat ‘de overheid de gezondheidsrisico’s niet serieus neemt’.
Antwoord: nee. Het Rijk heeft voor haar ontwerpbesluit Windturbines leefomgeving van november 2023 een planMER uitgevoerd. In die PlanMER windturbinebepalingen leefomgeving van Arcadis in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2 december 2023) is nadrukkelijk gekeken naar de gezondheidseffecten. De uitkomsten van die planMER hebben vervolgens mede aan de basis gestaan van de bepalingen voor geluid, afstand, slagschaduw van windturbines in het ontwerpbesluit. Hierover heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) inmiddels een voorlopig toetsingsadvies afgegeven waarin zij het Rijk adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming een beschouwing te geven over de gevolgen voor de volksgezondheid.
De gemeenten gaan er van uit dat het Rijk navolging zal geven aan onder meer dit advies van de Commissie m.e.r. en voegen zich naar de straks door het Rijk vastgestelde bepalingen (normen) voor windturbines. Elk initiatief voor windturbines moet voldoen aan en wordt getoetst aan die bepalingen (definitief Besluit Windturbines leefomgeving; verwacht in 2025). Het Ministerie heeft met het ontwerpbesluit de volgende doelstelling: de windturbinebepalingen die in het onderhavige besluit zijn opgenomen, zijn gesteld met het oog op de bescherming van de fysieke leefomgeving, waaronder de gezondheid en het woon- en leefklimaat van omwonenden (blz. 5, par 2.6 Nota van toelichting). Verder staat daarin: Het uitgangspunt is wel dat hinder zoveel mogelijk moet worden voorkomen en beperkt, zodat voor omwonenden in elk geval sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en een toereikende bescherming van hun gezondheid. En: het gaat om het vinden van een evenwicht tussen alle betrokken belangen, binnen randvoorwaarden met het oog op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en de gezondheid van omwonenden.

Hieruit leiden wij af dat het Ministerie het aspect gezondheid heeft meegenomen en afgewogen in de totstandkoming van de bepalingen (normen) in haar ontwerpbesluit en verder ook gevolg zal geven aan de adviezen van de Commissie m.e.r. Voor meer informatie zie:

- *Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving: https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=2566929*
- *Nota van toelichting op ontwerpbesluit: https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=2566930*
- *PlanMER: https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=2566931*
- *Overzicht documenten Rijk: https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/default.aspx#folder=2566926*
- *Voorlopig toetsingsadvies Commissie m.e.r.: 3615 ts Titelblad (commissiemer.nl)*

2. Wat is de reflectie van het college op de argumenten van artsen om minimaal 10 maal de tiphoogte als veilige afstand te hanteren tot woningen, uitgaande van het voorzorgbeginsel en wetende dat er nog geen definitieve normen zijn?

Antwoord: voor het beoordelen van initiatieven voor windmolens en het toetsen daarvan aan de wet- en regelgeving werken wij niet met argumenten van deze artsen. Voor ons zijn de straks geldende windturbinebepalingen van het Rijk voor geluid, slagschaduw en afstand leidend. Overigens heeft het Rijk een afstandsnorm van 10 maal de tiphoogte wel benoemd en onderzocht in de hiervoor genoemde planMER (blz. 185).

3. Is het college het eens met Windkracht K dat er, zolang wordt uitgegaan van jaargemiddelden, geen sprake kan zijn van ‘het hoogste beschermingsniveau’ (zoals wordt gesteld in de memo van Oost Gelre d.d. 8 maart 2024)?

Antwoord: nee, zie het antwoord onder 1. Voor ons zijn de geluidsnormen uit het ontwerp-Besluit Windturbines leefomgeving in dit kader het belangrijkste (toetsings)kader voor windinitiatieven. Daarbij wordt bij de toelichting van de ontwerp-normen aangegeven waarom is gekozen voor jaargemiddelden (blz. 18-19, par 4.4 Nota van toelichting en par 5.4.2/bijlage 3 van het PlanMER) en steken wij in op het volgen van de toekomstige landelijke geluidsnormen (standaardwaarden) die op basis van een milieueffectrapportage gaan worden vastgesteld.

4. Onderkent het college dat de risico’s voor de gezondheid van extreem hoge windmolens onbekend zijn, aangezien deze tot dusver niet in bewoonde omgevingen zijn geplaatst? Kan het college weerleggen dat het hier in feite gaat om een experiment waarvan het de impact op mens en dier nog niet kent?

Antwoord: nee en nee. Zie het antwoord onder 1.

5. Kan het college, gelet op het oordeel van deskundigen, garanderen dat er geen risico’s zijn voor de gezondheid van bewoners van Zoekgebied K? Indien dit niet het geval is, is het college het dan eens met Windkracht K dat met verdere besluitvorming over windmolens gewacht moet worden tot nader

onderzoek definitief heeft aangetoond dat er geen risico is, of op zijn minst tot de landelijke normen definitief worden vastgesteld?
Antwoord: nee, zie het antwoord onder 1. Daarbij kunnen wij in algemene zin geen garanties afgeven. Wij nemen pas initiatieven voor windturbines in behandeling na vaststelling van ons windbeleid; voor die vaststelling is nader risico-onderzoek niet nodig. Vervolgens vindt de formele procedure en beoordeling van omgevingsvergunningen pas plaats als ook de Rijksnormen voor windturbines zijn vastgesteld. We wachten dus met besluiten over vergunningen tot de landelijke normen definitief zijn vastgesteld.

6. Onderkent het college dat zij verantwoordelijk gehouden kan worden voor gezondheidsproblemen als gevolg van het mogelijk maken van het plaatsen van grote windmolens in Zoekgebied K?
Antwoord: nee. De raad besluit uiteindelijk over omgevingsplannen voor windinitiatieven binnen de daarvoor geldende kaders en wet- en regelgeving. Daarbij zal sprake zijn van een afweging van verschillende belangen met het oog op de uitvoering van een maatschappelijke opgave/belang. Het staat belanghebbenden vrij om de relevante besluitvorming en de daarbij gemaakte belangenafweging op dat moment in gerechtelijke procedures ter discussie te stellen.

7. Is het college het eens met Windkracht K dat er op basis van de in beide gemeenten gehouden enquêtes, gesprekken met bewoners en belangengroepen niet kan worden gesteld dat er ‘voldoende draagvlak’ is voor windmolens?
Antwoord: nee, maar tegelijkertijd onderkennen we dat het meten van voldoende draagvlak lastig is maar in ieder geval uit de Berkellandse enquête blijkt dat binnen het zoekgebied minder draagvlak bestaat dan daarbuiten. Met het door de gemeenten doorlopen communicatie- en participatieproces (zie ook het Participatieverslag als bijlage bij het ontwerpbeleidsdocument grote windmolens van de gemeentes) hebben we vooral (ook) een zorgvuldig proces willen doorlopen. Groepen inwoners vanuit beide gemeenten hebben kunnen meedenken over de opgave. We zijn met dit proces op zoek gegaan naar draagvlak en ons beeld is dat het veel meer om begrip voor en acceptatie van de opgave gaat. Uiteindelijk is het aan onze gemeenteraden als volksvertegenwoordiging om te besluiten over het beleidsdocument grote windmolens op basis van een afweging die om meer gaat dan om draagvlak alleen.

Uw vragen en onze antwoorden sturen wij ter kennisname naar onze gemeenteraden en publiceren we voor onze inwoners en voor de media op onze websites.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Mede namens Berkelland,

Barry Dijkerman
Projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling
Gemeente Oost Gelre

gemeente Berkelland

Klaas Kellij
Programmamanager
+31545250208 | +31618201137 | klaas.kellij@gemeenteberkelland.nl
www.gemeenteberkelland.nl